Алімпіяда па беларускай мове і літаратуры ў 2016/2017 навуч. годзе (для 4 класа)

Код удзельніка_____

1.Падлічы, колькі разоў у вершы сустракаецца гук [а]. Запішы адказ лічбай.

Я ў лес прыходзіў сябрам,
Галінак не ламаў.
Быў рады гукам, фарбам,
Хадзіў, запамінаў. ____________

2.**Запішыце словы, якія вымаўляюцца так:**

[уз’л’ эс’ц’ і]____________, [л’охка]____________, [дз’ац’ ка]________ [каз’ ба]________

3.**Пастаўце ў словах націск.**

Бульбяны, красавік, зубры, навіна, фартух, напрасткі, рубель, цагляны.

4. Вы прыйшлі ў лес і шмат чаго там убачылі. Напішыце, каго ці што вы там убачылі, але выканайце пэўную ўмову: названыя словы павінны пачынацца на кожную з шасці першых літар алфавіта (па аднаму слову на кожную літару).

____

5. **Дапоўніце сказы даданымі членамі (не менш за тры словы) і запішыце**.

Міша ідзе. Сонейка свеціць. Птушкі спяваюць.

____

____

6. **Да назоўнікаў, што ў дужках, падбярыце прыметнікі, якія падыходзяць па сэнсе. Складзіце словазлучэнні і запішыце іх.**

Дружалюбны, дружны (адносіны, калектыў). Камяністы, каменны (сцяна, глеба, дом). Шаўкавісты, шаўковы (трава, хустка). Передавы, пярэдні (брыгада, кола, рад).

____

____

7. **Напішыце назвы ўсіх месяцаў года па парадку. У словах вызначце націск. У прыказках устаўце словы-назвы месяцаў года.**____

_________________ год канчае, а зіму пачынае. _________ хаты студзіць, рана гаспадыню будзіць. Што ў полі ўродзіць, ____________ знаходзіць.

8.Перакладзіце на беларускую мову.

1) У бабушки Дарьи в деревне живёт маленький серый кролик.

____

2) На стене висит большой красивый ковёр.

____

9.Устаўце паміж літарамі словы, каб атрымаліся назоўнікі. Вызначце род утвораных назоўнікаў.

У____жай, да____а, уз _____ рода, а____ры.

10.Складзіце са слоў прыказкі.

1) Гнілы, на,знойдзеш, яблыні, і, здаровай яблык.______________________________________

2)Гаспадар, грыбы, толькі, у, дождж, у добры, ходзіць.

____

11. Устаўце прапушчаныя літары. Выдзеленыя словы разбярыце па саставе.

Ц.ц.рук, з.фір,здароў.е, Г.надз.еўна, в.рас.нь, в.дэл.ц, стаго..е, блі.ка, **ч.баровая**, **прыгажос.ць.**

12.Утварыце словазлучэнні, дапісаўшы да кожнага назоўніка прыметнік.

Медаль, гусь, какава, мазоль, бэз, журавіны.

____

____

13.**Прачытайце тэкст.**

Кармушку проста зрабіць самому.Яна павінна прыкрываць корм ад ветру і снегу, а таму вешаць яе трэба каля кустоў ці дрэў, але так, каб кот туды не дабраўся, нават калі кармушка знаходзіцца пад акном. Можна таксама павесіць ці пакласці за акном несалёны кавалачак сала. Сінічкі будуць старанна выдзёўбваць тлушч.

Калі ж выязджаеце на зімовыя канікулы, нехта павінен вас замяніць і абавязкова штодня класці корм у кармушку.Чаму гэта так важна? А таму, што да добрай кармушкі злятаюцца сінічкі больш за кіламетр. І, заспакоіўшы першы голад, яны лятуць, калі добрае надвор'е, шукаць свой звыклы корм, гэта значыцца насякомых.

Калі бывае непагадзь, птушкі чакаюць ля кармушкі пажывы, трацячы каштоўныя гадзіны кароткага зімовага дня, - і не знаходзяць яе, тым хутчэй гінуць з голаду. З васьмі сінічак перазімоўвае толькі адна.

Таму запомні: чым падкормліваць кепска, лепш не падкормліваць зусім.

А чаму хочам, каб больш сініц пражыло зіму, гэта не трэба, бадай, тлумачыць.

(Паводле твора Якуба Піноўскага)

Выканайце заданні.

1) Вызначце і напішыце асноўную думку тэксту.

____

2) Вызначце тып тэксту. Абазначце літару з правільным адказам.

А. Тэкст – апісанне

Б. Тэкст – апавяданне.

3) Падзяліце тэкст на часткі. Складзіце і запішыце план тэксту.

____
____
____
____

4) Азаглаўце тэкст.____

14. Злучыце назву твора і яго аўтара.

“Маміны рукі” Я.Колас

“Усход сонца” Г. Бураўкін

“Край мой” П. Пранузa

15.Са слоў складзіце ўстойлівыя словазлучэнні (фразеалагізмы).

Вочы, развесіць, рукі, адкрыліся, вушы, апусціць, біць, пуд солі, бібікі, з'есці, адвесці, у вочы, нага, пад нос, бубніць, за нагу.

____
____
____
____

Складзіце сказ, ужываючы адзін з фразеалагізмаў.

____

Алімпіяда па беларускай мове і літаратуры ў 2016/2017навуч. годзе (для 3 класа)

Код удзельніка_____

1. Падкрэсліце словы, якія маюць аднолькавую колькасць літар.

Поспех, з’есці, дзед, адзінокі, сям’я, быць.

2.Запішыце словы, змешчаныя ў квадратных дужках, згодна з правіламі сучаснага правапісу.

[с’ ц’ эшка]_________, [в’ ас’ олы]_________, [й’ эхац’] ________ .

3.Расшыфруйце прыказку.

3 6 12828 3 10 – 3 612 3 21 26 2819 32.

____

4. Устаў прапушчаныя літары і знакі.

Сн.гіры, с.сна,пад.ём, на б.разе, б.г.мот, кол.р, п.е, камп.ютар.

5. Складзіце з кожнай пары слоў новае слова, перастаўляючы літары або склады.

Жар+канава=________________, Лена+рыба= _____________, рыба+гуз= ____________

6. Складзіце са слоў сказы і запішыце іх у тым парадку, каб атрымаўся тэкст.

Тут, працуюць, увесь, мурашкі, дзень.Траўку, і, носяць, іголачкі, яны, сосновыя, у , дом, свой. Мурашнік, цёплым, пад, ажыў, сонейкам, веснавым.

____

____

____

7.Разгадайце рэбус.

Якая птушка не ўмее лятаць? (Часопіс «Вясёлка».)

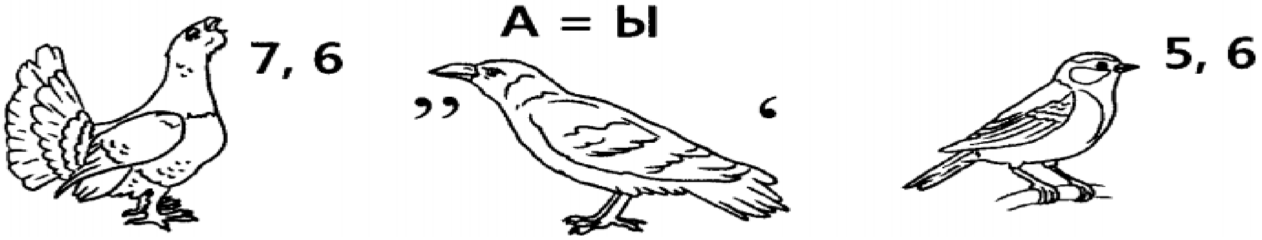

____

8. Адзначце, да якой часткі тэксту адносіцца гэты ўрывак.

У дзяцінстве яна чула ад бабулі, што трэба сказаць чарадзейнае слова і павіснуць уніз галавай. І тады могуць вырасці крылы. Так яна і зрабіла.

А) Асноўная частка, Б)пачатак, В) канцоўка.

9..Перакладзіце на беларускую мову.

Лакомство _____________, колодец ___________, карман _______, влага ___________,
щавель__________, шиповник___________ уголок __________, созвездие _____________ .

10.Зазгадайце метаграму.

Мусіць, кожны назаве,
Што срэбрамззяе на траве.
Толькі Р на К змяніць
Яна на сузе зазвініць.__________________

11Устаўце прапушчаныя словы ў назвы раздзелаў падручніка “Літаратурнае чытанне”

А) Не проста ў словы я гуляю –
На мове роднай ____________ .
Б)Верасень __________ запрасіў у школу.
В) Мы не заўважылі і самі,
Як ________ па зямлі пайшла.

12. **Складзіце працяг верша.**

Сніцца Пецю добры сон,
Што ляціць у космас ён.

____

____